

Székházat épít és tejszövetkezetet alapít a Szeged Felsőtanyai Mezőgazdasági Egyesület.

(Saját tudósítónktól.) A Szeged Felsőtanyai Mezőgazdasági Egyesület beadvánnyal fordult a városhoz, amelyben elmondja, hogy gazdasági székházat óhajt építeni, a melyben elhelyezést nyernének egy árubeszerzési és gazdasági terményeket értékesítő szövetkezet, tejtermelő és értékesítő szövetkezet és persze maga az egyesület. E célra a felsőtanyai központon telket kér a várostól, amelynek négyzetoleért felajánl két koronát. A beadvány, mely sok érdekes dolgot tartalmaz, elmondja, hogy a Szeged Felsőtanyai Mezőgazdasági Egyesület ezren felüli taglétszámaival csaknem kizárólag kebelében egyesíti a felsőrészi földművelő, gyümölcs-termelő és állattenyésztő mezőgazdákat. Az egyesület alapjait 1898-ban az akkori plébános, Várhegyi József vetette meg. Az 1917 évi tisztújító közgyűlés új korszakot nyitott meg az egyesület életében, amikor dr. Faika Lajos elnökkel új, tetterkész, munkabíró vezető került, amikor is a csaknem egyhangúlag megejtett választás a vezetés a régi, konzervatív szellemét akadályt nem ismerő fiatalos tüzzel, elszántsággal és akaraterővel cserélte fel. Az új éra rövid pár hónap alatt alapszabályszerű céljai lehető előmozdítása után tetemes összegeket juttatott humánus emberbaráti célokra is, a mezőgazdák részére pedig évente cséplőszénről, tavaszi és őszi vetőmagvakról, permétezőmészről és kőolajról gondoskodik.

A világháború kezdetével a felsőrészi közigazgatási központon megszervezte az egyesület a szegedi Vöröskereszt felsőtanyai fiókját és hadikórházat létesített. A hadviselés érdekeit szolgáló külterületi szappan- és fehérnemű-gyűjtésben ugyiszintén majd minden alkalommal szintén kivette részét.

De régóta tapasztalják és nap-nap után égetőbben érzik, hogy nincs Felsőtanyán megfelelő tágas helyiség, a közigazgatási központon szabad tulajdonukat képező Mezőgazdasági Székház, melynek emeleti nagy termében gazdasági, társadalmi és kulturális programjuk senki kegyeitől nem függő szabad és független kifejtésében, megvalósításában szabad kezét nyerhetnek. Székházat fognak tehát építeni. Olyant, melyre a Tisza-Maros szögére, a nagy magyar alföld szívébe, a legnagyobb színmagyar város agrikulturájának színlésére messze idegenből érkező emberek előtt is büszkén rámutathassanak. Olyant, hogy arra nemcsak az alkotók, hanem a városi hatóság is, melynek ideje alatt és támogatása mellett épül, büszke lehessen. A székház földszinti helyiségeiben nyerne elhelyezést az alakulóban levő árubeszerzési és gazdasági termény értékesítő szövetkezet, valamint Szeged-Felsőtanya tejtermelő és értékesítő szövetkezetének irodai helyisége. Az emeleti rész az egyesület nagyterme, társalgója és olvasó helyisége fölténébe.

Arra, hogy mit jelentenének ez a székház és a benne elhelyezendő intézmények Szeged-Felsőtanya és városunk életére, minden részletében rá sem lehet mutatni. A tejtermelő szövetkezetek például szerte az országban a mai háborús viszonyok között is mindenütt dicsőre méltóan megelégteltek fel-

adatuknak azzal, hogy ahol csak léteznek, mindenütt jelentékeny tényezőként szerepeltek a városok tejjel való ellátásában. Másrészt mindenütt ők mérsékelték legelső sorban a tejárakat. Azonkívül betartatták tagjaikkal azon meg nem írott szabályt, már akkor is, mikor minálunk arra még csak nem is gondoltak, hogy nem szabad vizezett, hanem csak teljes és tiszta tejet a szövetkezetbe szállítani és forgalomba hozni. Ha a szövetkezet megalakul, a tanyáról jövő teire nem kell többé városi közönségünknek, vagy a hatósági közegeknek ügyelnie a kihágásilag bíraskodni. Hogy a beszállított tej teljes és tiszta legyen, arra a szövetkezet igazgatósága ügyel majd fel.

A tej értékesítése a tanyán még ma, a háború-szülte emelkedés mellett is csak nehezen megy. Több-kevesebb akadályba ütközik főképp azért, mert a gazda nem tudja állandóan a termelt fölösleges tejet hova, kinek eladni. Egy, az összegyűjtést és a városba leendő beszállítást lebonyolító szövetkezet hiján a tej és tejtermékek piacra vitele ma nagyon időrabló, csaknem teljesen lehetetlen. A vasút Szegedre kora reggel indul s vissza a tanya felé késő este megv. Így az asszonyoknak, kiknek a háborúban levő férfi munkaerőt is helyettesíteni kellene, ma néhány kanna tej beszállítására egész napja rámegegy. De egy tejtermelő szövetkezet létesítésével a tejfogyasztó városi lakosság előnyére és fokozottabb, jobb ellátására mindez a visszasság azonnal megszűnhet. Azon kívül ha a szövetkezet létrejön, jobban esz módja a kisgazdának is haszon-állattalomanya gyarapítására, növelésére, mert a szövetkezeti tagok által termelendő tej nagyobb mennyiségéről lévén szó, jobb értékesítése, mint az uradalmaké, simán mehet. Emellett állandóan és határozott mennyiséggel növekedni fog a városi lakosság fogyasztására kerülő tej mennyisége. Ervényesülni fog a városi ellátatlan lakosság javára az a gazdasági axioma, hogy ha a kínálat emelkedik, a kereslet csökken, az árak esnek.

De a tanya gazdasági viszonyai is épen ilyen feltétlenül kedvező átalakuláson fognak keresztül menni, mert a gazda a tej biztos eladásából rendes havi bevételhez jut, marha-állománya könnyebben javul, az erőteljesebb trágyázás folytán földje növényi tápanyagokban gazdagabbá válik, jobb takarmányozásban részesülhetnek tejelő állatai, miáltal ezek értéke is emelkedik. Ha tapasztalni fogják a gazdák, hogy tejért pénzt látnak, jobban etetik állataikat és igyekezni fognak minél jobb tejelőket beszerezni, vagy ilyeneket nevelni.

Tanyai és városi lakosságunk közellátását és boldogulását egvaránt célzó mindezen törekvés megvalósulásához Felsőtanya központján megfelelő helyen telekre van szükségük, melyre a székházat felépítik. A telek négyzetöleért két koronát ajánlanak fel.

A kérelem indokolt és méltányos, a város a kért terület megadásával bizonyára támogatni fogja az egyesületet céljai megvalósításában.

vezetése alatt végerahított támadásunk birtokunkba juttatta a helységtől nyugatra emelkedő magaslatot. Bailleulnál váltakozó harc folyt. Elfoglaltuk Merrist és Vieux Berquin helységeket.

A Somme két oldalán huzódó harcvonalon tüzéségi harcok. Mihieltől északra eredményes előretörést hajtottunk végre amerikai csapatok ellen, súlyos veszteségeket okoztunk nekik és foglyokat hoztunk vissza.

LUDENDORFF, első főszállásmester.
(Közl a miniszterelnöki sajtóosztály.)

HIREK

0000

— A főispán kinevezte az új főmérnököt. A Tóth Mihály főmérnök nyugdíjazásával megüresedett főmérnöki állásra hétfőn beérkezett az első pályázat. A pályázatot Berzeneczy Domokos zentai városi főmérnök adta be a főispáni hivatalhoz. Dr. Kelemen Béla főispán még hétfőn ki is nevezte Berzeneczy Domokost Szeged új főmérnökévé. Mint Berzeneczy főmérnök közli velünk, a szegedi főmérnöki állást lehetőleg már május közepén elfoglalja.

— Kinevezés. A honvédelmi miniszter dr. Vajda Mihály hadbíró-főhadnagyot a szegedi honvéd hadosztálybíróságtól Budapestre a honvédkerületi parancsnoksághoz ügyész-helyettesé nevezte ki. Dr. Vajda Mihály 1915 augusztus óta működött a szegedi hadosztálybíróságon.

— Jobb vasuti összeköttetést a 46-osok új állomáshelyével. Pásztor József törvényhatósági bizottsági tag a következő indítványt nyújtotta be az áprilisi közgyűlés elé: Hívja fel határozatilag a törvényhatósági bizottság a tekintetes Tanácsot, hogy eszközölje ki sürgősen az illetékes hatóságoknál, esetleg magánál a kereskedelmi miniszter ur önagyméltóságánál annak a vonatkak a menetrendbe való beillesztését, amelyik a háborús menetrendet megelőzően hajnali 4 óra 24 perckor indult Szegedről. Az indok, amely miatt indítványomat benyújtom, kézenfekvő. Szeged nem tartozik azon szerencsés városok közé, amelyek a háború alatt is falaik közt láthatják házizredüket. Hosszas bolyongás után most legalább elég közelre, Békéscsabára kerülnek a negyvenhatosok. A mai vasuti közlekedés mellett azonban két nap kell ahhoz is, ha valaki Békéscsabán akarja meglátogatni ott szolgáló rokonát. Ez nemcsak fölöslegesen fáradságos és költséges, hanem a legtöbb ember fokozott elfoglaltsága miatt nehézkes is nagyon. Ha azonban a délelőtti 9 óra 50 perckor induló vonat helyett, vagy mellett esetleg csak Békéscsabáig a reggeli vonatot állítják be, akkor Békéscsabára és vissza egy nap alatt meg lehet tenni az utat.

— Szeged környékén van főlegaz. Cholnoky Jenő egyetemi tanár terjedelmes szakvéleményt küldött a város tanácsához, amelyben kifejti, hogy több szakértővel, a királyi Bányahivatal mérnökeivel és a Földtani intézet igazgatójával folytatott tárgyalásai alapján az a szakvélemény alakult ki, hogy Szegeden és vidékén földgáznak kell lenni. Ugyanis minden jel arra vall, hogy az Alföld mélyében földgáz és petroleum tartalmu rétegek vannak. Ezt bizonyítják az ártézi kutak gázomlései is. A furásoknak azonban igen mélyeknek, 1000—2000 méter mélységűeknek kell lenni, hogy földgázra akadjanak. A költségek egy millió koronát is megemésztene, aminek felét az állam visszatérítené, míg a többit Szeged a szomszédos városokkal együtt viselné. Ebben az összegben benne volnának a sikertelen furások költségei is. Cholnoky a gázkutak furására Szeged vidékét tartja a legalkalmasabbnak.

— A város 200.000 koronát fizetett rá a rekvirálásokra. A rekvirálási rendelet értelmében a kormány a törvényhatóságoknak méter-mázsáinkint egy korona térítést fizet a rekquirálás költségei fejében. Gazdag megyékben ez az

A németek áttörték az angol frontot a Ly. mellett.

— Vasárnapi német jelentés. —

Berlin, április 14. A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati harctér: A lyvi csataterén szívos harc árán teret nyertünk. A Douve-pataktól délre Eberhardt tábornok csapatai áttörték a Wulverghemtól délnyugatra levő ellenséges állást és az ellentámadásba harcbavetett angol kötelékekkel vívott elkésredett tusa után rohammal elfoglalták Nieuwekerkét. Az esti órákban Merckel tábornok

ARANYAT VESZEK

5—6—8 koronáig grammonkint.

Brilláns ékszerekért is magas árakat fizetek

FISCHER K. órák és ékszerész,
a Korzó-kávéház mellett.